

Lærervejledning — Piratserien

KURS · letlæsningsbøger for voksne · Danskuddannelse 2, modul 3-6 Jacob Gramm Gren · Dansk Plus · 1. udgave, 2026 · ISBN 978-87-85629-07-4 (PDF)

Denne vejledning er skrevet til underviseren og er derfor på almindeligt dansk. Alt materiale til kursisterne findes i bøgerne og i kopiarkene bagest. Bøgerne og vejledningen må frit printes og kopieres til undervisning. De må ikke sælges.

1. Hvad serien er

Seks letlæsningsbøger, der hænger sammen som én fortælling, og som stiger jævnt i sværhedsgrad fra modul 3 til modul 6.

Bog	Titel	Modul	CEFR	Ord	Sider
1	Stormfuglen	DU 2.3	A2	1.562	27
2	Den forbandede skat	DU 2.4	A2/B1	1.726	26
3	Den anden mønt	DU 2.4	A2/B1	1.646	33
4	Kortets ejer	DU 2.5	B1	2.103	27
5	Mytteri	DU 2.5	B1	2.046	27
6	Sidste kurs	DU 2.6	B1/B2	2.358	28

Alle seks bøger kan hentes gratis som PDF på danskplus.dk. Serien kan læses fra bog 1, men hver bog kan også læses alene.

Hvorfor læse med, mens nogen læser højt. Kursisten hører teksten og ser den på samme tid. Det kaldes bimodalt input og er en af de bedst dokumenterede metoder til ordforrådstilegnelse og afkodning for voksne andetsproglæsere. Koblingen mellem lyd og skrift sker af sig selv, uden at underviseren skal gøre noget.

Hvorfor en historie og ikke et emne. Bøgerne handler om pirater, ikke om jobsamtaler eller kommunebreve. Ordforrådet fra modulernes emneområder — arbejde, aftaler, rettigheder, hverdagsliv — er der alligevel, men det kommer ind gennem handlingen. Kursisten læser videre, fordi hun vil vide, hvad der sker.

2. Fast forløb — 90 minutter

Dette forløb kan bruges på alle seks bøger uden ændringer. Når klassen har prøvet det to gange, kører det selv.

Tid	Aktivitet	Form
0-10	Før læsning. Skriv titlen på tavlen. Kursisterne gætter i par, hvad bogen handler om. Skriv fem gæt op.	Par
10-30	Højtlesning, kapitel 1-4. Underviseren læser højt i roligt tempo, og kursisterne følger med i teksten. Ingen opgaver undervejs.	Plenum
30-40	Ordarbejde. Kopiark A. Kursisterne finder de fem ord, de ikke kendte, og forklarer dem for hinanden med egne ord.	Par
40-55	Parspørgsmål. Se afsnit 3, bog for bog. Person A spørger, person B svarer, og så bytter de.	Par

Tid	Aktivitet	Form
55-70	Højtlesning, kapitel 5-8.	Plenum
70-85	Diskussion. Ét spørgsmål fra bogens diskussionsopgave. Grupper på tre-fire.	Gruppe
85-90	Opsamling. Hvad tror I, der sker i næste kapitel? Én sætning pr. gruppe.	Plenum

Kapitel 9-12 gives for som lektie. Næste lektion begynder med kopiark B (genfortælling) i stedet for "før læsning".

Vigtigt om højtlesningen: lad være med at stoppe undervejs for at forklare ord. Det bryder den bimodale kobling, som er hele pointen. Ordene tages bagefter.

Tempo: læs roligt, og hold en lille pause ved hvert linjeskift. Linjerne er brudt der, hvor stemmen naturligt holder pause.

3. Bog for bog

Hver bog har seks parspørgsmål, én diskussionsopgave og én skriveopgave. Spørgsmålene stiger i sværhedsgrad gennem serien, parallelt med teksten.

Bog 1 · Stormfuglen · DU 2.3

Tema: at begynde et nyt sted uden noget. **Ordforrådsfokus:** skib og arbejde — *havn, kaj, dæk, besætning, løn, vagt.*

Parspørgsmål

- 1 Hvad har Omar med sig, når han kommer til havnen?
- 2 Hvorfor siger Omar ja, da manden spørger, om han har sejlet før?
- 3 Hvor kommer Yusuf, Mateo og Pita fra?
- 4 Hvilket sprog taler de om bord? Hvorfor?
- 5 Hvad er mærkeligt ved kaptajnens hænder?
- 6 Hvorfor bliver Omar på skibet til sidst?

Diskussionsopgave Omar siger, at han kan lære det. Er det nok? Tal om, hvornår man kan sige ja til noget, man ikke kan endnu.

Skriveopgave Skriv fem sætninger om en af personerne om bord. Brug mindst tre ord fra ordlisten.

Bog 2 · Den forbandede skat · DU 2.4

Tema: hvad en ting koster, og hvem der betaler. **Ordforrådsfokus:** hav og dybde — *dyb, bølge, rev, sunken, grotte, kiste.*

Parspørgsmål

- 1 Hvad viser kortet, og hvornår kan man se det?
- 2 Hvad sker der i kapitel 5 med søslangen?
- 3 Hvad er der i den sunkne by?
- 4 Lars og Omar dykker sammen. Men hvorfor vil Lars gå alene i land på øen?
- 5 Hvad betyder "prisen" i kapitel 9?
- 6 Hvordan har besætningen det til sidst?

Diskussionsopgave Lars vil gerne dø som et almindeligt menneske. Hvorfor tror I, at det betyder så meget for ham?

Skriveopgave Skriv et kort brev fra Omar til Lars. Hvad vil Omar sige til ham?

Bog 3 · Den anden mønt · DU 2.4

Tema: at betale for et valg, man traf i nød. **Ordforrådsfokus:** krop og tid — *sår, blod, sulten, født, blive ældre, alene.*

Parspørgsmål

- 1 Hvordan finder de Sara?
- 2 Hvad er mærkeligt ved Sara?
- 3 Hvor mange mønter findes der?
- 4 Hvem sejler efter dem?
- 5 Hvad tilbyder manden med hatten?
- 6 Hvorfor svarer ingen Omar i kapitel 11?

Diskussionsopgave Sara tog mønten, fordi hendes familie sultede. Var det forkert af hende? Tal om forskellen på et dårligt valg og et valg, man ikke havde noget alternativ til.

Ekstra: Manden med hatten siger: "Og I får lov til at blive gamle." Hvorfor er det et godt tilbud? Hvorfor er det også farligt?

Skriveopgave Skriv Saras historie med dine egne ord. Otte til ti sætninger.

Bog 4 · Kortets ejer · DU 2.5

Tema: handel, pris og hvad man ikke sælger. **Ordforrådsfokus:** handel og aftaler — *handle, værd, aftale, underskrift, ægte, snyde.*

Parspørgsmål

- 1 Hvorfor vil Sara ikke gå i land i Sortehavn?
- 2 Hvad vil Holm købe, og hvad tilbyder han?
- 3 Hvordan finder Yusuf ud af, at papiret er nyt?
- 4 Hvem har sendt Elias om bord, og hvorfor?
- 5 Hvad får Omar for kortet i stedet for penge?
- 6 Hvorfor tager de Elias med, da de sejler?

Diskussionsopgave Holm siger: "Alt er til salg. Prisen er det eneste, der ændrer sig." Har han ret? Find tre ting, der ikke kan købes.

Skriveopgave Skriv en kort aftale mellem to personer. Hvad lover de hinanden? Hvad sker der, hvis en af dem ikke holder aftalen?

Bog 5 · Mytteri · DU 2.5

Tema: tillid, og hvad en besætning har ret til at vide. **Ordforrådsfokus:** ret og pligt — *ret, pligt, chef, aftale, enig, beslutning, sandhed*.

Parspørgsmål

- 1 Hvorfor lyver Omar for besætningen i kapitel 1?
- 2 Hvad råber Holm over til besætningen?
- 3 Hvad var Lars' gamle aftale med besætningen?
- 4 Hvad gør besætningen i kapitel 9? Bruger de vold?
- 5 Sara siger "Selvfølgelig", da hun hører navnet. Hvad fortæller det os om hende?
- 6 Hvilke tre ting bliver de enige om til sidst?

Diskussionsopgave Besætningen siger: "Vi har ret til at vide det." Hvad har man ret til at vide på en arbejdsplads? Lav en liste i gruppen.

Skriveopgave Skriv de tre regler fra kapitel 12 om, så de passer til en arbejdsplads i dag.

Bog 6 · Sidste kurs · DU 2.6

Tema: at vælge selv, når nogen tilbyder at vælge for dig. **Ordforrådsfokus:** valg og konsekvens — *beslutning, stemme, regning, tage imod, bestemme*.

Parspørgsmål

- 1 Hvem er Krag, og hvordan kender Omar hans navn?
- 2 Hvorfor viser kortet Saras ø netop nu?
- 3 Hvad tilbyder Krag besætningen, og hvad vil han have?
- 4 Krag fortæller sandheden om Lars. Hvorfor virker det ikke?
- 5 Hvorfor siger Elias nej til mønten?
- 6 Hvad sker der med Sara, da hun kommer tilbage? Hvorfor ler hun af en dråbe blod?

Diskussionsopgave Sara vælger at blive gammel. Krag vælger at leve for evigt, fordi andre betaler. Hvad er forskellen på de to valg? Hvad er et godt liv?

Skriveopgave Skriv, hvad der sker med besætningen bagefter. Hvor sejler de hen? Ti til femten sætninger.

4. Kopiark

Kopiark A — Mine fem ord

Kursisten udfylder efter højt læsningen.

Ordet	Sådan forstår jeg det	Sådan bruger jeg det i en sætning

Bagefter: forklar dine fem ord for din makker **uden** at bruge dit modersmål.

Kopiark B — Genfortæl

- 1 Hvem er med i kapitlet?
- 2 Hvor er de?
- 3 Hvad sker der? Tre sætninger.
- 4 Hvad tror du, der sker nu?

Kopiark C — Ordkort

Klip ordene fra bogens ordliste ud i to bunker: **ord** og **forklaringer**. Par dem sammen på tid. Kan laves som konkurrence mellem to hold.

Kopiark D — Lyt uden tekst

Læs et kapitel højt, som kursisterne allerede har læst, **uden** at de ser teksten. Bagefter: skriv så meget, I kan huske, ned i par. Sammenlign med bogen.

Denne øvelse er god lige før en modultest, fordi den ligner prøvens lytteformat.

5. Modulmål og progression

Serien er skrevet mod fagbeskrivelsens læsemål for Danskuddannelse 2.

Modul	Læsemål (forkortet)	Hvordan serien rammer det
3	Finde konkret information i et begrænset udsnit af tekster med lille, basalt ordforråd, hvor kontekst er bekendt	Bog 1: korte sætninger, gentaget ordforråd, én konkret handling ad gangen
4	Finde information i et forholdsvis bredt udsnit af tekster i forholdsvis enkelt sprog	Bog 2-3: flere personer, flere steder, begyndende tidsspring
5	Bredere udsnit af enkle tekster med en vis grad af kompleksitet	Bog 4-5: replikker med underforstået betydning, konflikt mellem personer
6	Sammenhængende sprog med en vis grad af kompleksitet og korrekthed	Bog 6: tråde fra fem bøger samles, læseren skal huske på tværs

Faste konventioner, kursisten kan regne med gennem hele serien

- Kort linje for kort linje. Linjerne brydes kun ved naturlige pauser, så teksten kan læses højt, som den står.
- Ordforklaringer nederst på hver side, på lettere dansk.
- Et ord, der er forklaret én gang i serien, forklares ikke igen. Den, der læser videre, belønnes for at huske.
- Korte, konkrete kapiteltitler.
- Navne fra flere sprogområder. Kursisten skal kunne se sig selv om bord.

6. Om de personlige spørgsmål

Bøgerne handler blandt andet om at lyve for at få et job, om ikke at have noget sted at bo, og om at være ny et sted, hvor alle andre kender reglerne.

Det er bevidst, at ingen af diskussionsspørgsmålene beder kursisten fortælle om sit eget liv.

Spørgsmålene holder sig til personerne i bogen. "Hvorfor lyver Omar?" er trygt at svare på. "Har du selv løjet for at få et job?" er det ikke — ikke i et klasselokale, hvor nogle kursister har en usikker opholds- eller arbejdssituation, og hvor ikke alle kender hinanden.

Fiktionen er det, der gør samtalen mulig. Kursisten kan sige noget sandt om Omar, som hun ikke kan sige om sig selv. Hvis en kursist selv vælger at trække en parallel til sit eget liv, er det hendes beslutning — men spørgsmålet skal ikke bede om det.

Det samme gælder gys og uhygge i de øvrige KURS-serier: det overnaturlige er trygt, netop fordi det ikke findes.

7. Til indkøberen

- Seks bøger, der kan bruges enkeltvis eller som samlet forløb over et halvt år.
- Dækker modul 3 til 6 på Danskuddannelse 2 med jævn progression.
- Bøgerne er gratis PDF'er. Ingen licens, ingen login, ingen udløbsdato.
- PDF'erne kan printes og kopieres til klassebrug.
- Ét fast undervisningsforløb, der passer til alle seks bøger, så forberedelsestiden falder efter første gang.

Kontakt: hello@danskplus.dk · danskplus.dk